

Няколко думи върху разглеждането на картини,
 прѣдначинени за дѣца,
 и кратко разяснение на картинитѣ отъ пзрвата годишнина
 на „Картинна галерия за дѣца и малки юноши¹⁾“.

Разглеждане на картини е едно отъ най-любимитѣ занятия на малкитѣ дѣца и юношитѣ. Прѣд витринитѣ на книжарницитѣ и други магазини ние виждаме ежедневно групи дѣца, зянали по всевъзможнитѣ „картинки“ и „картички“, изложени за „примамка“ на крѣхкитѣ и още непоқварени дѣтски души. Картинитѣ мѣлкомо влинаят на послѣднитѣ и, често пѣти, извратяват и она вкусъ къмъ прѣкрасното, който самата природа дава на всѣки човѣкъ. Изборътъ на картини за дѣца и юноши е крайно деликатна работа, защото по тѣхъ се създаватъ идеалитѣ на дѣцата.

Кои картини се най-много нравятъ на дѣцата? Който е наблюдавалъ, е забѣлѣзалъ, че дѣцата изпитватъ най-голѣма радостъ, когато имъ се прѣдстави картина, въ която тѣ виждатъ отражение на своя собственъ животъ, на своитѣ мисли и чувства. Слѣдъ това идатъ картинитѣ изъ живота на природата. Прочее, картини, рисуящи сцени изъ живота на самитѣ дѣца, както и картини изъ живота на природата, сж най-обични за послѣднитѣ и могатъ да послужатъ като най-добро орждие за развоа на тѣхното естетическо чувство, за облагородяване на тѣхната душа, за разширяване на тѣхния умственъ кржгозоръ, а най-много — за всаждаие на любовь къмъ живописъта и нейнитѣ творения. „Вземете, казва M-me Necker de Saussure, участие въ вкусоветѣ на дѣтето и то веднага ще се присѣдини къмъ вашитѣ. Когато вие схванете това, което му е приятно, наблюдавайте заедно съ него всичкитѣ подробности, които го интересуватъ; малко-по-малко вие ще прѣнесете неговитѣ погледи по-надалече и ще го направите способно да вижда хубостъта въ едно цѣло и да я величае“. Не ще и дума, че не е достатѣчно само обстоятелството што картинитѣ, прѣдначинени за дѣцата, да прѣдаватъ сцени изъ живота на послѣднитѣ, а е потрѣбно още, што тия картини да сж дѣло на майстори въ тая областъ; да сж излѣзли отъ чекмата на художници, които сж способни да чувствуватъ и мислятъ като дѣцата и да прѣдаватъ и най-тънкитѣ и неуловими за простосмъртния човѣкъ прояви на дѣтската душа. За щастие, между модернитѣ художници има голѣмо количество такива, които черпятъ вдѣхновение отъ веселостъта и безгрижието на дѣтството и ни ги прѣдаватъ въ най-разнообразни форми, като събуждатъ у насъ мили спомени за едно драго минало, което никога нѣма вече да се върне.

На второ мѣсто иде веднага въпросътъ: какъ да се постъпва при разглеждането на картини, прѣдначинени за дѣца? Това обстоятелство е отъ голѣма важностъ, защото отъ неговото правилно разбираие зависи и правилния развоа на любовъта къмъ изящнитѣ творения на живописъта. Като първо условие въ случая трѣбва да бже изискването, што картинитѣ сж старателно подобрани по идея, настроение и изпълнение и при това да сж достъпни и напълно разбираеми за дѣцата. Слѣдъ това, трѣбва да се има прѣдъ видъ, че е много неу-мѣстно да се глѣкуватъ картинитѣ на дѣцата, прѣди тѣ да сж ги разгледали сами и прѣди да сж разказали какво виждатъ въ тѣхъ и кое най-много имъ се нрави. Добритѣ картини накарватъ сами дѣцата да заговорятъ и поради това не се има нужда отъ никакви прѣдварителни разяснения, защото инѣкъ се убива у дѣцата естествения развоа на тѣхнитѣ наблюдателни способности. Едва слѣдъ като дѣтето се изкаже върху картината, ние можемъ да допълнимъ неговитѣ думи, или да му разяснимъ нѣщо, неразбираемо за него, но това трѣбва да бже направено твърдѣ изкусно, безъ отегчение за дѣтето, употрѣбявайки подходящи въпроси, които, прѣдизвиквайки у него спомени и прѣдстави, ще го доведатъ да разбере основната мисълъ на картината и да се наслади на красотата, шо се крие въ върното прѣдаване на идеята. Ако извѣстна картина съдържа въ себе си хуморъ, ние трѣбва да се помъчимъ да стане той улвимъ за дѣцата. Естетически наставления си нѣмаатъ никакъ мѣстото;

¹⁾ Тия бѣлѣжки относително разглеждането на картини сж специално за родителитѣ и учителитѣ и не трѣбва да се отегчаватъ дѣцата съ тѣхното прочитане. Разясненята на картинитѣ сж сжщо само за възрастнитѣ.